

Region Hovedstaden

FORSLAG

REGION

HANDLINGSPLAN

FOR DEN REGIONALE UDVIKLINGSPLAN 2012-2016

Forord

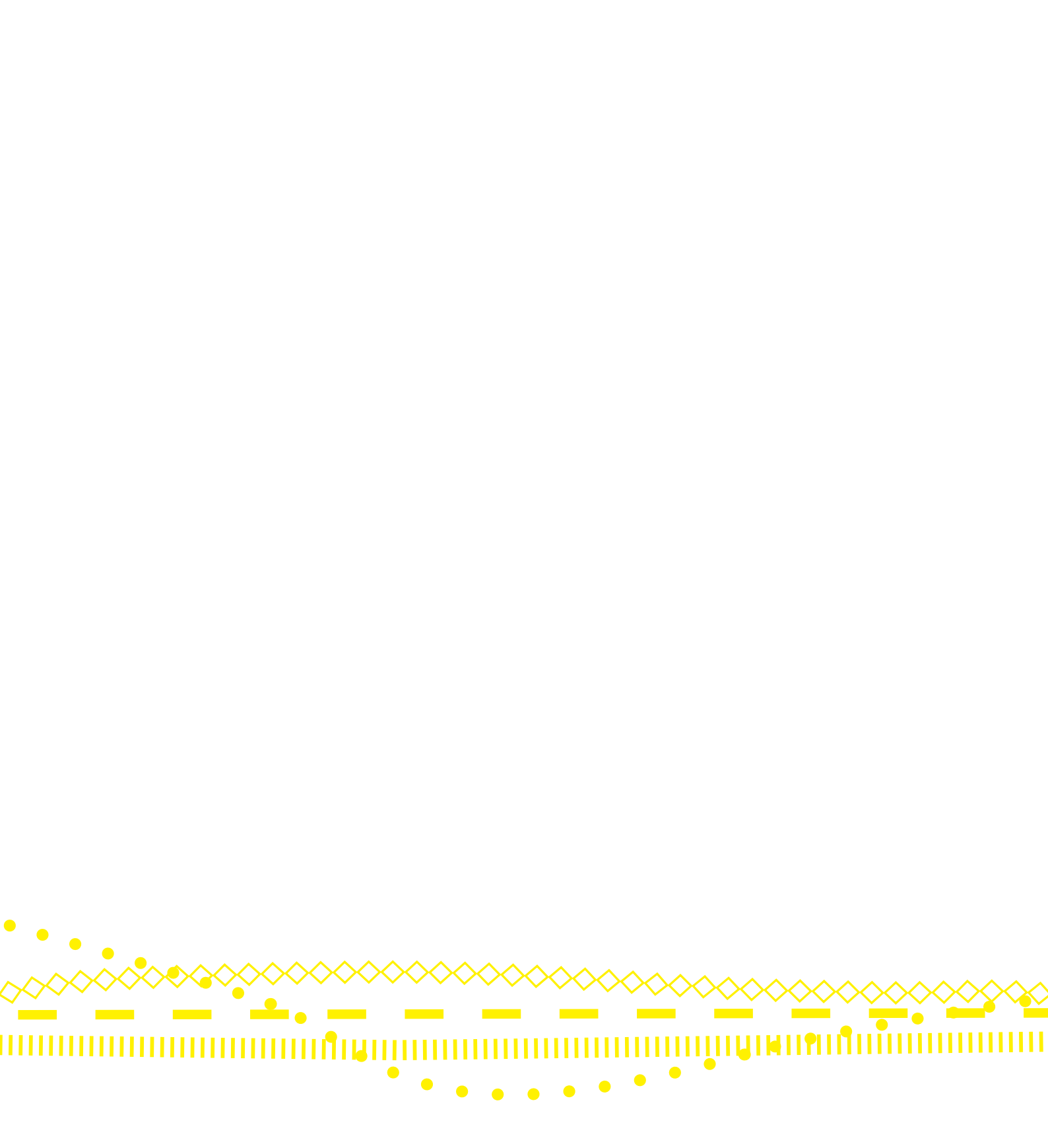
Den 25. september 2012 vedtog regionsrådet den regionale udviklingsplan 2012. Planen er udarbejdet i et samarbejde mellem Region Hovedstaden og Kommunekontaktrådet Hovedstaden.

Den regionale udviklingsplan er en ramme om grøn vækst og udvikling i hele hovedstadsregionen. Formålet med denne handlingsplan er at vise, hvordan udmøntningen af den regionale udviklingsplan kan ske i årene 2012-2016.

Handlingsplanen er udarbejdet i samarbejde med en lang række regionale aktører. Den konkretiserer handlinger gennem to typer initiativer: Allerede igangsatte initiativer og forslag til nye initiativer, der understøtter målsætningerne i den regionale udviklingsplan. De allerede igangsatte initiativer er besluttet, men forslagene til initiativer skal videreudvikles sammen med mulige aktører, inden der kan træffes konkret politisk beslutning om igangsættelse.

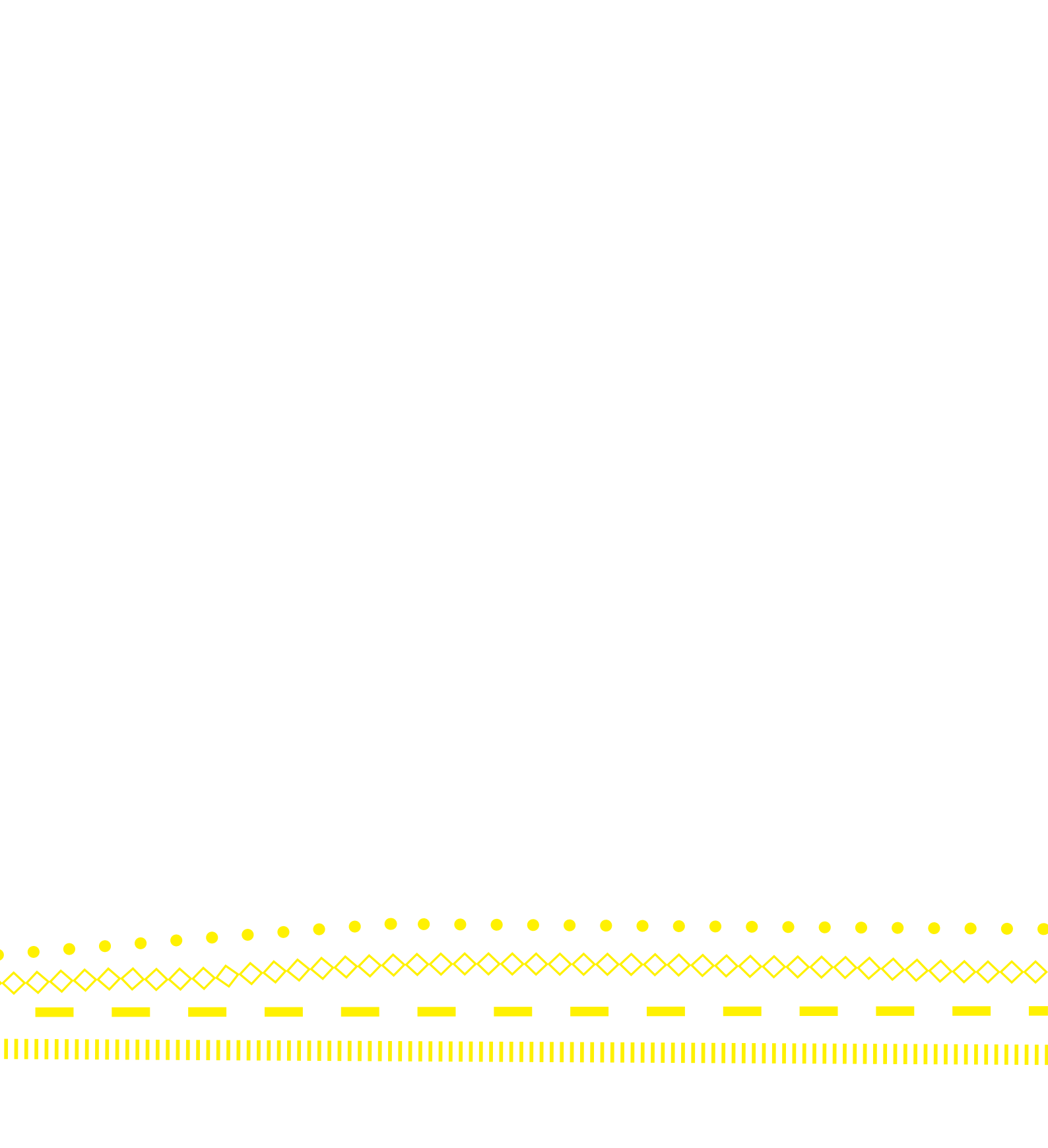
Handlingsplanens indhold

Handlingsplanen er delt ind i fire temaer: Erhverv, uddannelse, klima og trafik. Hvert tema rummer en række indsatsområder, der er uddybet gennem en række handlinger. De initiativer, der foreslås i denne handlingsplan, er placeret under en konkret handling for at illustrere, hvor initiativet primært bidrager til målopfyldelsen. Mange af de foreslåede initiativer understøtter imidlertid flere handlinger, indsatsområder og temaer og går således på tværs. Ved hvert initiativ er angivet, hvilke temaer initiativet understøtter.

Indholdsfortegnelse

Forord	3
En handlingsplan i samspil med den fælles vækstdagsorden	7
Erhverv	8
INDSATSOMRÅDE 1 // ERHVERVSUDVIKLINGSSTRATEGI	8
INDSATSOMRÅDE 2 // STYRKET SAMMENHÆNG I ERHVERVSFREMMEINDSATSEN	11
INDSATSOMRÅDE 3 // INTERNATIONALISERING	14
Uddannelse	16
INDSATSOMRÅDE 1 // SAMMENHÆNG I UDDANNELSERNE	16
INDSATSOMRÅDE 2 // MOTIVERENDE UNDERVISNING	19
INDSATSOMRÅDE 3 // KOMPETENCER, DER MATCHER FREMTIDENS BEHOV	23
Klima	26
INDSATSOMRÅDE 1 // KLIMASTRATEGI	26
INDSATSOMRÅDE 2 // REGIONAL SATSNING PÅ CYKLING	31
INDSATSOMRÅDE 3 // REKREATIVE OMRÅDER	35
Trafik	38
TRAFIKAFTALE // INVESTERINGER I FREMTIDEN	38

En handlingsplan

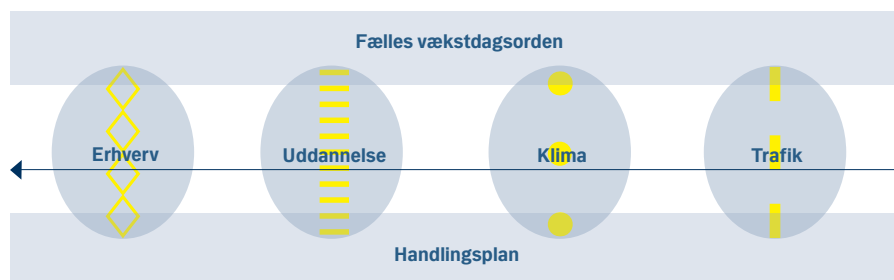
En handlingsplan i samspil med den fælles vækstdagsorden

Den regionale udviklingsplan (RUP) er en samlet vision for, hvordan vi skaber vækst og udvikling i hovedstadsregionen. Planen er blevet til i et samarbejde mellem Region Hovedstaden og kommunerne.

Med planen skitseres fire fokusområder, der er afgørende for den regionale udvikling: Erhverv, uddannelse, klima og trafik. Udmøntningen af den regionale udviklingsplan skal ske i tæt samspil med øvrige initiativer på området, såsom erhvervsudviklingsstrategien, den kommende hovedstadsstrategi, og drøftelserne mellem kommuner og de tre regioner i Øresundsregionen om en fokuseret vækstdagsorden. Den regionale udviklingsplans udmøntning skal således understøtte disse øvrige initiativer og styrke det fælles grundlag for vækst i hovedstadsregionen.

Handlingsplanen for RUP'en konkretiserer igangværende handlinger og foreslår nye initiativer. Planen er udviklet i fællesskab med en bred vifte af regionale aktører, der er kommet med væsentlige input til planen.

Handlingerne skal nu omsættes til virkelighed. Flere initiativer ligger i umiddelbar forlængelse af beskrevne målsætninger og handlinger i den regionale udviklingsplan. Men nogle er også tværgående. I forståelsen og udmøntningen af handlingsplanen og dens initiativer, der som udgangspunkt er defineret under hvert af de fire spor, skal tværgående indsatser og løsningsmuligheder indtænkes. De regionale aktører skal sikre en tværgående og koordineret indsats, hvor alle indsatser virkeliggøres, således at de understøtter vækst og udvikling i regionen.

RUP skal udmøntes som en sammenhængende indsats på tværs af temaer i samspil med den fælles vækstdagsorden.

INDSATSOMRÅDE 1 // ERHVERVSUDVIKLINGSSTRATEGI

Mål: Hovedstadsregionen er Nordeuropas mest globale og konkurrencedygtige metropol, hvor mennesker og virksomheder i innovative partnerskaber omsætter viden, velfærd og bæredygtighed til vækst.

1.1 / VI VIL ARBEJDE FOR NY VELFÆRDS- OG SUNDHEDSTEKNOLOGI			
Igangværende initiativer Eksempler	Formål	Aktører	Aktivitetsperiode/Temaer
1.1.1 OPALL - Offentlig-Private Alliancer	At udvikle nye innovative løsninger på velfærdsområdet, samt at facilitere tværsektorielle samarbejder.	Væksthuset, kommuner, virksomheder og uddannelsesinstitutioner	2011-2014
1.1.2 Partnerskab for sundheds- og sygehusinnovation	At give virksomheder adgang til at udvikle og afprøve nye produkter og services i tæt samspil med aktørerne i sundhedsvæsenet.	De fem regioner, staten, private virksomheder, sygehuse	2012-2013
1.2 / VI VIL SIKRE EN ATTRAKTIV METROPOL MED GODE FORBINDELSER			
Igangværende initiativer Eksempler	Formål	Aktører	Aktivitetsperiode/Temaer
1.2.1 Copenhagen Talent Bridge	At tiltrække og fastholde internationale talenter i hovedstadsregionen.	Region Hovedstaden, erhvervsfremmeaktører, vidensinstitutioner, kommuner, virksomheder	2012-2014
1.2.2 Copenhagen Connected	At fastholde ruter på udvalgte markeder, samt etablere 2-3 nye væsentlige flyruter fra internationale destinationer.	Regioner (Hovedstaden, Sjælland, Skåne), Københavns Lufthavn, erhvervsfremmeaktører, brancheorganisationer, Københavns Kommune, Malmø Stad	2012-2013

1.3 / VI VIL SATSE PÅ INNOVATION OG FORSKNING

Igangværende initiativer Eksempler	Formål	Aktører	Aktivitetsperiode/Temaer
1.3.1 Copenhagen Spin Out	At styrke væksten i biotekklyngen ved at kommercialisere flere forskningsresultater og øge antallet af biotek virksomhedsetableringer.	Universiteter, hospitaler	2011-2014
1.3.2 PowerlabDK	At understøtte forskning, innovation, afprøvning og demonstration af fremtidens energisystem og -teknologier.	DTU, Østkraft Bornholm, industrielle stakeholders	2010-2014

1.4 / VI VIL ARBEJDE FOR TALENT OG KOMPETENCER I VERDENSKLASSE

Igangværende initiativer Eksempler	Formål	Aktører	Aktivitetsperiode/Temaer
1.4.1 TVÆRGÅENDE INITIATIV Projekt Fra ufaglært til faglært på rekordtid	Identisk med punkt 6.5.1 under temaet uddannelse. At opkvalificere 2500 af regionens ufaglærte til faglært status gennem "Grundlæggende Voksenuddannelse" (GVU).	Erhvervsskoler, Voksenuddannelsescentre, jobcentre, arbejdsmarkedets parter virksomheder, Region Hovedstaden	2012-2014

1.5 / VI VIL STYRKE VORES ERHVERVSKLYNGER

Igangværende initiativer Eksempler	Formål	Aktører	Aktivitetsperiode/Temaer
1.5.1 Copenhagen Cleantech Cluster	At udvikle en af verdens førende og mest anerkendte cleantech klynger.	Regioner og væksthuse (Hovedstaden, Sjælland) erhvervsfremmeaktører, kommuner, universiteter, virksomheder	2009-2014
1.5.2 Copenhagen Finance It Region (CFIR)	At sikre samspil på tværs af sektorerne Finans og IT gennem et klyngeudviklingsprojekt.	Region Hovedstaden, Finansrådet, Copenhagen Capacity, universiteter, finans- og it-virksomheder, faglige organisationer	2009-2013

1.6 / VI VIL STØTTE VÆKSTIVÆRKSÆTTERE MED EN INTERNATIONAL TILGANG			
Igangværende initiativer Eksempler	Formål	Aktører	Aktivitetsperiode/Temaer
1.6.1. Accelerace	At fremme entreprenørskab ved at identificere og udvikle spin-off projekter til virksomheder, nye systematiske metoder og værktøjer samt kompetenceudvikling.	Symbion, Region Hovedstaden	2011-2014
1.6.2 Copenhagen Innovation & Entrepreneurship Lab (CIEL)	At opbygge et førende, internationalt center for entreprenørskab og innovation blandt universitetsstuderende.	Universiteter, Region Hovedstaden	2011-2013

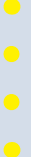
INDSATSOMRÅDE 2 // STYRKET SAMMENHÆNG I ERHVERVSFREMMEINDSATSEN

Mål: Vi vil understøtte erhvervsudviklingen ved at forstærke samarbejdet mellem erhvervsfremmeaktørerne i hovedstadsregionen.

2.1 / VI VIL ARBEJDE FOR FÆLLES MÅL I ERHVERVSFREMMEINDSATSEN

Igangværende initiativer	Formål	Aktører	Aktivitetsperiode/Temaer
2.1.1 Kortlægning af erhvervsfremmesystemet	At kortlægge samarbejdsflader mellem erhvervsfremmeaktørerne og eksisterende ydelser til iværksættere og virksomheder.	Region Hovedstaden	2013

2.2 / VI VIL BIDRAGE TIL ØGET SAMSPIL IMELLEM DE ORGANISATIONER, DER ARBEJDER MED ERHVERVSUDVIKLING

Forslag til initiativer	Formål	Aktører	Aktivitetsperiode/Temaer
2.2.1 Fælles vision om øget vækst i hovedstadsregionen	At sikre sammenhæng mellem aktører, strategier og målsætninger og skabe fælles løsninger i erhvervsfremmeindsatsen, fx gennem fælles erhvervspolitisk samarbejde, et fælles ambassadørkorps, et fælles charter og fælles branding.	Region Hovedstaden, kommuner, Region Sjælland, Region Skåne, universiteter, erhvervsfremmeaktører	2013-2014
2.2.2 TVÆRGÅENDE INITIATIV Grønne jobs	At sikre regionen en stærk grøn styrkeposition og skabe flere grønne jobs ved strategisk brug af særlige grønne uddannelsesspor tilrettelagt i samarbejde med klyngeaktører.	Region Hovedstaden, staten, uddannelsesinstitutioner, kommuner, erhvervsfremmeaktører og virksomheder	2014-2016
2.2.3 Styrket indsats for erhvervsklyngerne i hovedstadsregionen	Se tværgående initiativer 2.2.2., 3.2.3 samt 7.4.3. At sikre udvikling og opgradering af klyngesekretariater og innovationsnetværk bl.a. gennem aktiv involvering i det nationale/tværrregionale Forum for Klyngeudvikling.	Region Hovedstaden, staten, universiteter, kommuner, erhvervsfremmeaktører	2014-2016

2.3 / VI VIL ARBEJDE FOR GODE RÅDGIVNINGSTILBUD TIL VIRKSOMHEDERNE

Forslag til initiativer	Formål	Aktører	Aktivitetsperiode/Temaer
2.3.1 Team Vækstdanmark – eliteforløb for iværksættere	Se tværgående initiativ 7.4.3. At skabe flere succesfulde vækstiværksættere gennem systematiserede og internationalt orienterede udviklingsforløb.	Symbion, Region Hovedstaden, staten, øvrige regioner, Væksthuset	2014-2016
2.3.2 Forprojekt: Tværkommunalt iværksætterprogram i Region Hovedstadens kommuner	At skabe sammenhæng, kritisk masse og volumen i tilbud om rådgivning til iværksættere i regionens kommuner.	Væksthuset, kommuner	2013-2014
2.3.3 Flere akademikere i små og mellemstore virksomheder	Se tværgående initiativ 6.4.2. At fremme væksten i små og mellemstore virksomheder gennem øgede akademiske kompetencer. Fx kommunikationskampagne for små og mellemstore virksomheder og akademikere, samt flere kursustilbud og virksomhedspraktikker for akademikere i små og mellemstore virksomheder.	Region Hovedstaden, Væksthuset, GTS'er, universiteter, staten, virksomheder, kommuner/ jobcentre	2014

2.4 / VI VIL ARBEJDE FOR ATTRAKTIVE ERHVERVSOMRÅDER TIL VIRKSOMHEDERNE

Igangværende initiativer	Formål	Aktører	Aktivitetsperiode/Temaer
2.4.1 Udarbejdelse af digitalt erhvervskort	At synliggøre og markedsføre placeringsmuligheder og investeringsprojekter for udenlandske virksomheder og investorer.	Region Hovedstaden, Copenhagen Capacity, kommuner	2012-2013
Forslag til initiativer	Formål	Aktører	Aktivitetsperiode/Temaer
2.4.2 Pilotprojekt om understøttelse af erhvervsudvikling omkring stationerne langs letbanen	At udarbejde en plan og udviklingsvision for attraktive erhvervsområder omkring stationerne i den kommende letbane.	Region Hovedstaden, kommunerne i letbanesamarbejdet, staten	2013-2016
2.4.3 Pilotprojekt om Vidensbyer	At sikre attraktiv erhvervsudvikling i forbindelse med omdannelse og udvikling af områder i tilknytning til uddannelsesinstitutioner.	Region Hovedstaden, kommuner, universiteter	2014-2016

INDSATSOMRÅDE 3 // INTERNATIONALISERING

Mål: Hovedstadsregionen skal sammen med kommunerne åbne døre ud til verden for regionens universiteter og virksomheder.

3.1 / VI VIL STYRKE DET INTERNATIONALE "MINDSET" OG KOMPETENCER I SMÅ OG MELLEMSTORE VIRKSOMHEDER

Igangværende initiativer	Formål	Aktører	Aktivitetsperiode/Temaer
3.1.1 Growbiz	Internationalisering af små og mellemstore virksomheder i servicesektoren på de europæiske nærmarkeder.	Væksthuset, Region Hovedstaden	2012-2014
Forslag til initiativer	Formål	Aktører	Aktivitetsperiode/Temaer
3.1.2 TVÆRGÅENDE INITIATIV Internationalt Mindset i små og mellemstore virksomheder	At styrke det internationale mindset hos små og mellemstore virksomheder, i ungdomsuddannelser gennem praktikpladser i virksomheder og videregående uddannelser gennem mentorordninger og øget samarbejde med klynger med internationalt fokus.	Region Hovedstaden, Væksthuset, staten, erhvervsfremmeaktører, erhvervsliv, erhvervsklynger, videninstitutioner	2014-2016

3.2 / VI VIL ØGE INTERNATIONALT SAMSPIL MELLEM UNIVERSITETER OG VIRKSOMHEDER

Igangværende initiativer	Formål	Aktører	Aktivitetsperiode/Temaer
3.2.1 ESS og MAX IV som vækstmotorer for hovedstadsregionen	At geare hovedstadsregionen til at realisere potentialet forbundet med etablering af de to forskningsanlæg ESS og MAX IV i Lund.	Region Hovedstaden, DTU, KU, Københavns Kommune, Copenhagen Capacity, Dansk Industri	2013-2014
Forslag til initiativer	Formål	Aktører	Aktivitetsperiode/Temaer
3.2.2 Business to business samarbejde mellem Massachusetts Life Science Center og Øresundsregionen	At støtte fælles amerikansk-skandinaviske samarbejdsprojekter vedr. kommercielt anvendelig forskning.	Regioner (Hovedstaden, Sjælland, Skåne), Sym-bion/COBIS, universiteter	2013-2015

3.3 / VI VIL SKABE ATTRAKTIVE RAMMER FOR UDENLANDSKE VIRKSOMHEDER, INVESTERINGER OG TALENT

Igangværende initiativer	Formål	Aktører	Aktivitetsperiode/Temaer
3.3.1 SPI – Samarbejde om Pro-aktiv Investeringsfremme	At sikre at flere internationale virksomheder tiltrækkes til hovedstadsregionen.	Copenhagen Capacity, kommunerne m.fl.	2011-2014
Forslag til initiativer	Formål	Aktører	Aktivitetsperiode/Temaer
3.3.2 Fælles EU-indsats for Region Hovedstaden og kommunerne i hovedstadsregionen	At skabe synergi og kritisk masse i forhold til interessevaretagelse over for EU-institutioner og indsatsen for tiltrækning af EU-forskningsmidler.	Region Hovedstaden, kommunerne i hovedstadsregionen	2013-2016
3.3.3 Sourcing China	Etablering af et business center rettet mod kinesiske investeringer og virksomheder, samt destinations- og oplevelsesudvikling målrettet kinesiske turister.	Copenhagen Capacity, Wonderful Copenhagen, Region Hovedstaden, Væksthuset, kommuner, Udenrigsministeriet	2013-2016

Uddannelse

INDSATSOMRÅDE 1 // SAMMENHÆNG I UDDANNELSERNE

Mål: Uddannelsesinstitutioner, kommuner og region skaber i samarbejde logiske og tydelige overgange mellem uddannelsesniveauer, så uddannelsessystemet i hovedstadsregionen er sammenhængende og fleksibelt.

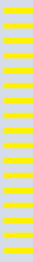
4.1 / VI VIL ARBEJDE FOR GLIDENDE OVERGANGE MELLEM FOLKESKOLE OG UNGDOMSUDDANNELSER

Igangværende initiativer	Formål	Aktører	Aktivitetsperiode/Temaer
4.1.1 TVÆRGÅENDE INITIATIV Young Skills – Klædt på til en erhvervsuddannelse	At klæde folkeskoleelever og deres forældre på til at træffe et kvalificeret erhvervsrettet uddannelsesvalg.	Kommuner, erhvervsskoler, Ungdommens Uddannelsesvejledning, Region Hovedstaden	2012-2015
Forslag til initiativer	Formål	Aktører	Aktivitetsperiode/Temaer
4.1.2 TVÆRGÅENDE INITIATIV At afholde DM i Skills i hovedstadsregionen i 2015 og evt. i 2016	At øge søgningen til erhvervsuddannelserne ved at præsentere det ypperste inden for erhvervsskolefag og nære grundskoleelevers karrieredrømme.	Kommuner, erhvervslivet, erhvervsskoler, Skills ambassadører, Region Hovedstaden	2013-2016
4.1.3 Fremtidens valg og vejledning – forsøgs- og forskningsprojekt om unges valg af ungdomsuddannelse	At gentænke vejledningen i folkeskolen ved at analysere, hvad der betinger unges valg af uddannelse og afprøve forskellige vejledningsformer, fx talentspotting og praksiskendskab til erhvervslivet.	Ungdommens Uddannelsesvejledningscentre, folkeskoler, CEFU, Region Hovedstaden	2013-2015

4.2 / VI VIL BRINGE FLERE UNGE TILBAGE PÅ UDDANNELSESSPORET

Igangværende initiativer	Formål	Aktører	Aktivitetsperiode/Temaer
4.2.1 Den regionale videntjeneste	At etablere en IT-plattform, der sikrer et fælles vidensgrundlag på uddannelsesområdet for beslutningstagere i kommuner, uddannelsesinstitutioner og region, baseret på aktørernes behov for viden.	Kommuner, uddannelsesinstitutioner, forsknings- og vidensinstitutioner, Region Hovedstaden	2013-14
Forslag til initiativer	Formål	Aktører	Aktivitetsperiode/Temaer
4.2.2 Spredning af viden der virker til hele regionen	At udvikle og afprøve et koncept for spredning og implementering af bedste praksis fra succesfulde kommunale initiativer så flere unge gennemfører en uddannelse.	Kommuner, uddannelsesinstitutioner og forsknings- og vidensinstitutioner, Region Hovedstaden	2013-14

4.3 / VI VIL ARBEJDE FOR BEDRE UDDANNELSESDÆKNING

Igangværende initiativer	Formål	Aktører	Aktivitetsperiode/Temaer
4.3.1 Projekt e-læring	At udvikle nye undervisningsmetoder ved hjælp af e-læring på hf, stx, og avu (almen voksenuddannelse).	Uddannelsesinstitutioner, Region Hovedstaden	2011-2013
Forslag til initiativer	Formål	Aktører	Aktivitetsperiode/Temaer
4.3.2 Analyse og dialog om den regionale uddannelsesdækning	At undersøge sammenhænge mellem uddannelsesvalg og transportafstand og gå i dialog med relevante aktører om at sikre attraktive uddannelses tilbud og uddannelsesdækning blandt andet i yderområder, fx gennem brug af "uddannelsesbusser" og ungecampus.	Kommuner, uddannelsesinstitutioner og forsknings- og vidensinstitutioner, Region Hovedstaden	2013-2015

4.4 / VI VIL ARBEJDE FOR MERE GLIDENDE OVERGANGE TIL DE VIDEREGÅENDE UDDANNELSER				
Forslag til initiativer	Formål	Aktører	Aktivitetsperiode/ Temaer	
4.4.1 Pilotprojekt om øget merit og sporskifte i de videregående uddannelser	At skabe mere fleksibilitet i overgangen til og i skiftet mellem videregående uddannelser, fx gennem bedre mulighed for studieskifte gennem anerkendelse af kompetencer og merit.	Uddannelsesinstitutioner, staten, Den Koordinerede Tilmelding (KOT), Studievalg, Region Hovedstaden	2014	
4.4.2 Pilotprojekt om styrket vejledning af "de nye ufaglærte med studenterhuer"	At styrke elevernes karrierevalg i de gymnasiale uddannelser, så vejledningen mod videregående uddannelser sker på et kvalificeret grundlag og målrettes den enkelte elevs særlige talent.	Gymnasielærere, studievejledere, forældre. Korte, Mellemlange og Lange Videregående Uddannelser, Region Hovedstaden	2013	
4.4.3 Tværgående initiativ Kompetencelaboratorium på tværs af uddannelsesniveauer	At skabe en mere glidende overgang fra ungdomsuddannelser til videregående uddannelser ved at udvikle fælles fysiske rammer, hvor elever lærer sammen på tværs af uddannelsesniveauer og opnår kendskab til hinandens specifikke kompetencer.	Region Hovedstaden, uddannelsesinstitutioner	2014-2016	

INDSATSOMRÅDE 2 // MOTIVERENDE UNDERVISNING

Mål: Hovedstadsregionens ungdomsuddannelser er rummelige og udviklingsorienterede, de tilbyder undervisning af høj kvalitet og motiverer flere unge til at gennemføre en ungdomsuddannelse.

5.1 / VI VIL ØGE SAMMENHÆNGEN MELLEM TEORI OG PRAKSIS

Igangværende initiativer	Formål	Aktører	Aktivitetsperiode/Temaer
5.1.1 Tværgående initiativ UddX – Det erhvervsrettede uddannelseslaboratorium	At nytænke erhvervsrettede uddannelser i "uddannelseslaboratorier" og udvikle nye uddannelsesmodeller, så uddannelserne bliver drivere for vækst og udvikling.	Uddannelsesinstitutioner, Region Hovedstaden	2012-2014
5.1.2 Ungetænk tanken - Dream Team	At udfordre uddannelsessystemet ved at sætte en uddannelsesdagsorden, der tager udgangspunkt i de unges drømme og ønsker til job og uddannelse.	Uddannelsesinstitutioner, Region Hovedstaden	2012-2015

5.2 / VI VIL SKABE ATTRAKTIVE ERHVERVSUDDANNELSER			
Igangværende initiativer	Formål	Aktører	Aktivitetsperiode/Temaer
5.2.1 TVÆRGÅENDE INITIATIV Projekt Fremtidens erhvervsskole	At udvikle attraktive tværfaglige uddannelsesforløb for unge med fokus på campusmiljøer. Udviklingen sker med udgangspunkt i, hvordan unge lærer, hvad der motiverer dem, og hvad der tiltrækker dem i valget af uddannelse.	Uddannelsesinstitutioner, Region Hovedstaden	2013-2015
Forslag til initiativer	Formål	Aktører	Aktivitetsperiode/Temaer
5.2.2 Projekt Move & learn	At udvikle attraktive sociale miljøer særligt på erhvervsuddannelserne samt styrke sundhed og indlæring gennem bevægelse, fx ved at etablere motions-tilbud, interessebaserede netværksgrupper og skabe sociale traditioner.	Kommuner, erhvervsliv, skoler og unge, Region Hovedstaden	2013-2015
5.2.3 TVÆRGÅENDE INITIATIV Udvikling af uddannelses- spor målrettet regionens kompetencebehov	Se tværgående initiativ 2.2.2 At udvikle tydeligere spor i uddannelser fra grundskole til videregående uddannelser for at understøtte uddannelsesstilbud med fokus på regionens kompetencebehov inden for de vigtigste vækstområder, fx inden for Life Science og Clean Tech.	Uddannelsesinstitutioner, erhvervslivet, Region Hovedstaden	2014

5.3 / VI VIL ARBEJDE FOR FLERE OG BEDRE PRAKTIKPLADSER

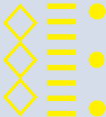
Igangværende initiativer	Formål	Aktører	Aktivitetsperiode/Temaer
5.3.1 TVÆRGÅENDE INITIATIV Den regionale praktikplads- enhed	At skabe 2500 nye uddannelsesaftaler ved at koordinere og systematisere det praktikpladsopsøgende arbejde.	Region Hovedstaden, erhvervsskoler, jobcentre	2012-2015
5.3.2 TVÆRGÅENDE INITIATIV Projekt Større virksomheds- kontakt – flere praktik- pladser	At forbedre relationerne mellem skole, elev og virksomhed, så færre elever falder fra, flere virksomheder opretter praktikpladser, og flere gennemfører en erhvervsfaglig uddannelse.	Uddannelsesinstitutioner, Region Hovedstaden	2011-2014
Forslag til initiativer	Formål	Aktører	Aktivitetsperiode/Temaer
5.3.3 TVÆRGÅENDE INITIATIV Indsats for at styrke udviklingen af de nye praktikcentre	At sikre at flere unge gennemfører en erhvervsfaglig uddannelse ved at koordinere og udvikle mere attraktive praktiske læringsmiljøer i de nye praktikcentre.	Erhvervsskoler, virksomheder, arbejdsmarkedets parter, Region Hovedstaden	2013

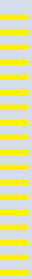
5.4 / VI VIL SKABE TALENTUDVIKLING PÅ ALLE NIVEAUER				
Igangværende initiativer	Formål	Aktører	Aktivitetsperiode/Temaer	
5.4.1 Projekt Nye lærerroller på VUC – øget gennemførelse gennem social ansvarlighed	At udvikle læringsmiljøer og lærerkompetencer på voksenuddannelsescentre med udgangspunkt i principper fra Cooperative Learning (CL) og viden om kursisttyper.	Uddannelsesinstitutioner, Region Hovedstaden	2012-2014	
5.4.2 Projekt Gymnasiet tænkt forfra	At nytænke undervisningen på de gymnasiale uddannelser radikalt, så elever og lærere oplever større motivation, og eleverne opnår nye og innovative kompetencer, der matcher behovet i dagens og fremtidens erhvervsliv.	Uddannelsesinstitutioner, Region Hovedstaden	2012-2015	
5.4.3 Projekt Akademiet for Talentfulde Unge (ATU)	At tilbyde bogligt dygtige og motiverede gymnasieelever, der har mod på at blive udfordret mere, et særligt forløb der gør dem mere motiverede til at tage en lang videregående uddannelse.	Uddannelsesinstitutioner, Region Hovedstaden	2008-2013	

INDSATSOMRÅDE 3 // KOMPETENCER, DER MATCHER FREMTIDENS BEHOV

Mål: Uddannelserne i hovedstadsregionen giver flere unge og voksne kompetencer, som arbejdsmarkedet efterspørger, og som skaber vækst og udvikling i regionen.

6.1 / VI VIL AFDÆKKE KOMPETENCE- OG VIDENSBEHOVET			
Igangværende initiativer	Formål	Aktører	Aktivitetsperiode/Temaer
6.1.1 TVÆRGÅENDE INITIATIV Projekt Viden i udvikling	At udvikle koncepter for tidlig erhvervsintroduktion hos KU's og DTU's studerende i samarbejde med virksomheder, så hovedstadsregionens unge bliver klædt på til at agere på et komplekst og foranderligt arbejdsmarked.	Uddannelsesinstitutioner, Region Hovedstaden	2012 -2014
Forslag til initiativer	Formål	Aktører	Aktivitetsperiode/Temaer
6.1.2 TVÆRGÅENDE INITIATIV Analyse af regionens kompetencebehov	At kortlægge hovedstadsregionens behov for kompetencer inden for regionens erhvervsmæssige styrkepositioner.	De faglige organisationer, erhvervslivet, Region Sjælland og Beskæftigelsesregionen, Region Hovedstaden	2013

6.2 / VI VIL ARBEJDE FOR NYE OG ALTERNATIVE VEJE Gennem UDDANNELSESSYSTEMET			
Igangværende initiativer	Formål	Aktører	Aktivitetsperiode/ Temaer
6.2.1 TVÆRGÅENDE INITIATIV Projekt Jobs med uddannelsesperspektiv	At udvikle en ny fleksibel jobuddannelsesmodel, der får unge til at se værdien af uddannelse ved at dokumentere og meritere deres jobkompetencer.	Erhvervsskoler og kommuner og Ungdommens Uddannelsesvejledning, Region Hovedstaden	2012-2015
Forslag til initiativer	Formål	Aktører	Aktivitetsperiode/ Temaer
6.2.2 Pilotprojekt Vild med dansk	At løfte basale læsekompetencer hos unge og voksne, så de bliver bedre klædt på til at gennemføre en erhvervskompetencegivende uddannelse.	Uddannelsesinstitutioner, kommuner, Region Hovedstaden	2014
6.2.3 Tværgående initiativ Innovationslaboratorium	At skabe lærende innovation med afsæt i regionale styrkepositioner (tekniske anlæg fx inden for fjernvarmeområdet, samt pleje- og omsorgsområdet), hvor studerende, iværksættere og andre kan opsamle viden og vurdere, hvor der er skabt værdi, som kan blive til nye forretningsideer, der kan sælges.	Region Hovedstaden, uddannelsesinstitutioner, erhversliv	2014-2016

6.3 / VI VIL ARBEJDE FOR, AT FLERE MÅLGRUPPER FÅR EN VIDEREGÅENDE UDDANNELSE			
Forslag til initiativer	Formål	Aktører	Aktivitetsperiode/ Temaer
6.3.1 Indsats for at nye målgrupper får en videregående uddannelse	At udvikle en samlet indsats for at tiltrække og fastholde nye målgrupper på de videregående uddannelser.	Uddannelsesinstitutioner der udbyder KVV, MVU og LVU, Region Hovedstaden	2013-2014

6.4 / VI VIL GIVE VORES UDDANNELSER ØGET INTERNATIONALT UDSYN			
Igangværende initiativer	Formål	Aktører	Aktivitetsperiode/Temaer
6.4.1 TVÆRGÅENDE INITIATIV Projekt Job og uddannelse i Øresund	At øge Øresundsintegrationen og skabe nye praktikpladser i Sverige og udvikle uddannelsesforløb for sygeplejestuderende, sosu-assistentelever samt tømrerelever	Uddannelsesinstitutioner, Region Hovedstaden	2011-2014
Forslag til initiativer	Formål	Aktører	Aktivitetsperiode/Temaer
6.4.2 TVÆRGÅENDE INITIATIV Globale små og mellemstore virksomheder via veluddannede med stærke internationale og grønne kompetencer	At øge grøn viden, eksport og vækst via flere veluddannede med internationalt "mindset" i små og mellemstore virksomheder.	Region Hovedstaden, Væksthuset, uddannelsesinstitutioner, staten, erhvervsliv	2014-2016
6.4.3 TVÆRGÅENDE INITIATIV Pilotprojekt Internationalt "mindset" og digitalisering	At styrke elever og studerende på ungdomsuddannelserne, så de imødekommer regionens kompetencebehov, fx digitalisering og internationalisering.	Uddannelsesinstitutioner og erhvervsliv, Region Hovedstaden	2014

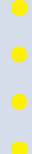
6.5 / VI VIL BIDRAGE TIL OPKVALIFICERING AF UFAGLÆRTE			
Igangværende initiativer	Formål	Aktører	Aktivitetsperiode/Temaer
6.5.1 TVÆRGÅENDE INITIATIV Projekt Fra ufaglært til faglært på rekordtid	Identisk med punkt 1.4.1 under temaet erhverv. At opkvalificere 2500 af regionens ufaglærte til faglært status gennem "Grundlæggende Voksenuddannelse" (GVU).	Region Hovedstaden, erhvervsskoler, Voksenuddannelsescentre, jobcentre, arbejdsmarkedets parter virksomheder	2012-2014

Klima

INDSATSOMRÅDE 1 // KLIMASTRATEGI

Mål: I 2025 er hovedstadsregionen den mest klimaberedte og energieffektive region i Danmark baseret på stærke regionale og tværkommunale samarbejder, hvor innovative offentlig-private partnerskaber bidrager til grøn vækst i international topklasse.

7.1 / VI VIL SKABE EN KLIMABEREDT REGION				
Igangværende initiativer	Formål	Aktører	Aktivitetsperiode/Temaer	
7.1.1 KLIKOVAND – klima, kom- muner og vand	At styrke et fagligt samar- bejde mellem kommuner og forsyningsselskaber, så det fremover bliver muligt at håndtere klimaforandrin- ger og skybrud langt mere effektivt og økonomisk end det sker i dag.	Kommuner, forsyningssel- skaber, Region Hovedsta- den	2012-2014	
7.1.2 Risikokortlægning for hovedstadsregionen	At skabe overblik over konsekvenserne af fremti- dens øgede regnmængder, og hvilken skade de vil forvolde, så en omkost- ningseffektiv og koordi- neret indsats er mulig. Varetages i regi af projektet KLIKOVAND	Staten, kommuner, forsy- ningsselskaber, Region Hovedstaden	2013-2014	
7.1.3 TVÆRGÅENDE INITIATIV Blå strategi	At sikre en bæredygtig vandresource i regionen gen- nem en fælles blå strategi, som tager afsæt i eksiste- rende styrke positioner i regionen.	KKR Hovedstaden, Region Hovedstaden	2014-2015	

7.1.4 TVÆRGÅENDE INITIATIV Smart cities	At oprette en forsøgspulje med det formål at skabe innovationspartnerskaber mellem offentlige og private med fokus på Smart City løsninger.	Stat, regioner, kommuner i Øresundsregionen, erhvervsliv, forskning og vidensinstitutioner	2012-2014		
Forslag til initiativer	Formål	Aktører	Aktivitetsperiode/Temaer		
7.1.5 Regionalt center for industriel symbiose	At identificere og facilitere samarbejder mellem virksomheder med henblik på at skabe industrielle symbioser i hovedstadsregionen med både kommercielle, klima- og miljømæssige gevinster.	Region Hovedstaden, staten, kommuner, erhvervsinstitutioner, vidensinstitutioner	2014-2016		

7.2 / VI VIL ARBEJDE FOR MERE KLIMAVENLIG TRANSPORT

Igangværende initiativer	Formål	Aktører	Aktivitetsperiode/Temaer		
7.2.1 Hovedstadsregionen som førende elbilregion	At hovedstadsregionen bliver testområde for en sammenhængende opbygning af et marked for elbiler, som kan bidrage til at reducere CO2-udledningen samtidig med tiltrækning af investeringer, som skaber nye, blivende jobs.	Region Hovedstaden og KKR Hovedstaden	2012-2015		
7.2.2 Klimavenlige busser	At kunne stille fælles klimakrav til trafikoperatører og leverandører udover de krav, som allerede stilles i dag. Fx grønne drivmidler, transportteknologier i form af elbusser eller hybridbusser, krav til køreadfærd og mindre busser til kørsel i ydertimer.	Movia, KKR Hovedstaden og Region Hovedstaden	2012		
7.2.3 TVÆRGÅENDE INITIATIV Grøn mobilitetsplanlægning og samkørsel	At styrke samspillet mellem forskellige trafikformer til gavn for den kollektive trafik og cyklisme. Projektet skal både øge mobiliteten, reducere behovet for privat bilkørsel, øge cyklisme samt afprøve nye teknologiske muligheder.	Region Hovedstaden, kommuner, Kommunernes Landsforening, Danske Regioner, staten, universiteter, trafikelskaber	2012-2014		

7.3 / VI VIL OMSTILLE ENERGIFORSYNINGEN				
Igangværende initiativer	Formål	Aktører	Aktivitetsperiode/Temaer	
7.3.1 Vision for et sammenhængende energisystem baseret på vedvarende energi	At formulere en fælles vision og plan, der skal danne grundlag for omstilling af energisystemet væk fra fossile brændsler, og danne ramme for en sammenhængende energiplanlægning på tværs af kommuner og øvrige aktører.	Region Hovedstaden, KKR Hovedstaden, regionale forsyningsselskaber	2013-2015	●
				●
				●
				●
				●
7.3.2 Udvikling og implementering af strategisk energiplanlægning i kommunerne i hovedstadsregionen	At styrke kompetencer til kommunal og tværkommunale strategisk energiplanlægning og at understøtte en samlet energiplanlægning på tværs af kommuner og forsyningsselskaber.	KKR Hovedstaden herunder kommunerne og forsyningsselskabene i regionen, Region Hovedstaden	2013-2015	●
				●
				●
				●

7.4 / VI ØNSKER ENERGIEFFEKTIVE BYGNINGER

Igangværende initiativer	Formål	Aktører	Aktivitetsperiode/Temaer	
7.4.1 Massive energibesparelser i regionens offentlige bygninger	At øge konkurrenceevnen for byggeriet, styrke innovation gennem demonstration og afprøvning og etablere strategiske partnerskaber.	Region Hovedstaden, KKR i samarbejde med Gate 21	2013-2015	● ● ● ●
7.4.2 Energirenovering af private boliger	At opstille redskaber, konkrete handlingsplaner, og etablere samarbejdsfora og tværkommunale rådgivningsmiljøer for at fremme borgernes viden og adfærd omkring energieffektivisering af bygninger og boliger.	Region Hovedstaden og KKR i samarbejde med kommuner og virksomheder	2013-2015	● ● ● ● ●
Forslag til initiativer	Formål	Aktører	Aktivitetsperiode/Temaer	
7.4.3 Danish Outdoor Lightning Lab (DOLL)	Se tværgående initiativ 2.3.1 samt 3.2.3. At skabe teknisk-videnskabelige og brugerinddragende faciliteter, som giver designere, rådgivere og fremstillingsvirksomheder muligheder for at udvikle produkter, designs og løsninger inden for energieffektiv belysning (LED).	DTU, Region Hovedstaden, kommuner, virksomheder	2013-2015	◇ ◇ ◇ ◇ ◇ ◇ ◇ ●

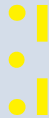
7.5 / VI VIL ARBEJDE FOR KLIMAVENLIGT FORBRUG OG INDKØB			
Igangværende initiativer	Formål	Aktører	Aktivitetsperiode/ Temaer
7.5.1 Styrket brug af offentlige, klimavenlige indkøb	At kommuner og region bruger klimavenlige indkøb som et strategisk redskab til at fremme nye grønne løsninger, der skaber værdi for både offentlige og private parter.	Region Hovedstaden, kommuner, Forum for bæredygtige indkøb	2013-2015
7.5.2 Borgernes og virksomhedernes klimaadfærd	At formidle viden og kendskab hos borgere og virksomheder omkring klimafodaftrykket og den enkeltes handlemuligheder.	Region Hovedstaden, kommuner, udvalgte borgere, virksomheder	2013-2015

INDSATSOMRÅDE 2 // REGIONAL SATSNING PÅ CYKLING

Mål: Vi skal udvikle en attraktiv cykelregion for borgere og turister. I 2020 skal antallet af cykelpendlere være øget med 38 procent.

8.1 / VI VIL ARBEJDE FOR AT REALISERE OG UDBREDE REGIONALE CYKELSUPERSTIER

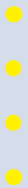
Igangværende initiativer	Formål	Aktører	Aktivitetsperiode/Temaer
8.1.1 Cykl fremkommeligheds- puljen	At øge andelen af borgere, der cykler ved øge cyklister fremkommelighed på cykelsuperstier, på veje, i trafik kryds og ved trafik-knudepunkter.	Region Hovedstaden, kommuner	2013-2016 ● ● ●
8.1.2 Forlængelse af cykelsuperstisekretariatet efter endt budget med udgangen af 2013	At realisere og udbrede regionale cykelsuperstier.	Region Hovedstaden, kommuner, staten, centrale interessenter, fx Dansk Cyklist Forbund	2014-2015 ● ● ●

8.2 / VI VIL OPFORDRE FLERE KOMMUNER TIL AT GÅ SAMMEN OM FÆLLES CYKELSTRATEGIER OG INITIATIVER OG UNDERSTØTTE PROCESSEN			
Forslag til initiativer	Formål	Aktører	Aktivitetsperiode/ Temaer
8.2.1 TVÆRGÅENDE INITIATIV Danmarks cykelregion- Regional cykelstrategi	Initiativet er identisk med 8.3.1 At udarbejde en regional cykelstrategi, der tydeliggør, hvad der fokuseres på i forhold til hhv. fritids-cykling og pendlercykling. Strategien skal bl.a. samle igangværende projekter, og skabe øget branding af regionen som cykelregion og skabe fx cykel knowhow og cykelinnovation der kan understøtte cykeliværksætteri.	Region Hovedstaden, kommuner, staten, centrale interessenter	2013-2016
8.2.2 TVÆRGÅENDE INITIATIV Kobling mellem cykling og offentlig transport	At gøre det nemmere at få cykler med bussen, så koblingen mellem cykling og offentlig transport forbedres.	Region Hovedstaden, Movia	2013-2015
8.2.3 TVÆRGÅENDE INITIATIV Behovsundersøgelse blandt borgere og virksomheder om cykelinfrastruktur	At afdække, hvilken cykelinfrastruktur brugerne savner – så der på den baggrund kan fremlægges velbegrundede bud på nye cykelinfrastruktur-projekter (herunder cykel-parkering).	Stat, kommunerne, Visit-Nordsjælland, turisme-organisationer, grønne organisationer, cykelrådgivere, Region Hovedstaden, erhvervsliv	2013-2014

8.3 / VI VIL STIMULERE FLERE TIL AT CYKLE I FRITIDEN

Igangværende initiativer	Formål	Aktører	Aktivitetsperiode/Temaer
Forslag til initiativer	Formål	Aktører	Aktivitetsperiode/Temaer
8.3.1 TVÆRGÅENDE INITIATIV Danmarks cykelregion- Regional cykelstrategi	Initiativet er identisk med 8.2.1 At udarbejde en regional cykelstrategi, der tydeliggør, hvad der fokuseres på i forhold til hhv. fritids-cykling og pendlercykling. Strategien skal bl.a. samle igangværende projekter, og skabe øget branding af regionen som cykelregion og skabe fx cykel knowhow og cykelinnovation, der kan understøtte cykeliværksætteri.	Region Hovedstaden, kommuner, staten, centrale interessenter	2013-2016

8.4 / VI VIL ARBEJDE FOR AT UDVIKLE REGIONENS CYKEL - KNOWHOW

Igangværende initiativer	Formål	Aktører	Aktivitetsperiode/Temaer
8.4.1 ITS – cykelruteplanlægger i regi af cykelsuperstiprosjektet	At få flere pendlere i regionen til at vælge cyklen frem for bilen ved at forbedre service og information til cyklister, at afkorte rejsetiden samt at fastholde hovedstadsregionen som en innovativ cykelregion.	Region Hovedstaden, Cykelsuperstisekretariatet, staten, kommuner, og interesseorganisationer	2013-2016
8.4.2 DSB's by- og pendlersystem i hovedstadsregionen	At lette borgernes muligheder for at træffe et klimavenligt transportvalg ved fx at vælge en kombination af cykel, bus, bane, privatkørsel eller delebil. Et klimavenligt transportvalg kræver at de forskellige transportformer spiller godt sammen.	DSB, Region Hovedstaden	2013-2015

8.5 / VI VIL UDARBEJDE ET REGIONALT CYKELREGNSKAB			
Forslag til initiativer	Formål	Aktører	Aktivitetsperiode/Temaer
8.5.1 Baselinestudie Igangsættelse af analyse samt opfølgning	At udarbejde grundlaget for et regionalt cykelregn- skab ved at udarbejde og fastsætte baseline for regnskabet samt at følge udviklingen i brug af og mu- ligheden for brug af cykling i regionen.	Region Hovedstaden og kommuner	2013-2016

INDSATSOMRÅDE 3 // REKREATIVE OMRÅDER

Mål: Vi skal have en attraktiv grøn region, hvor alle regionens borgere skal have mindre end 10 minutters gang til et rekreativt område i 2020 (mod 94 procent i 2011). Hovedstadsregionens blå og grønne struktur skal øges til at udgøre minimum en tredjedel af regionens samlede areal i 2020 (mod cirka 27 procent i dag).

9.1 / VI VIL ARBEJDE FOR GRØNNE BYER TIL GAVN FOR KLIMA OG MILJØ				
Forslag til initiativer	Formål	Aktører	Aktivitetsperiode/Temaer	
9.1.1 Strategi for hovedstadens grønne, rekreative områder	At sikre større sammenhæng mellem områderne på tværs af kommunerne i regionen ved at formulere en strategi, der fx kan skabe perspektiver for at få flere rekreative områder i byerne, opstille løsninger for hvordan områder både kan anvendes rekreativt og samtidigt fungere som opmagasinering ved ekstrem regn, og at åbne rørlagte vandløb. Strategien kan også opsamle "best practices" for arbejdet med kvalitet og udbygning af de grønne områder.	Region Hovedstaden, KLIKOVAND, kommuner, KU-LIFE, Forsyningsselskaber	2014-16	●
				●
				●
				●
				●
				●
				●
				●
9.1.2 Ti gode råd til øget grøn frivillighed i kommunerne	At understøtte større viden i kommunerne om grøn frivillighed ved indsamling af best practiceeksempler, fx "urban gardening", overdragelse af større ansvar for grønne områder til frivillige mv.	Region Hovedstaden, kommuner, lokalforeninger, skoleforeninger	2014-2016	●
				●
				●
				●

9.2 / VI VIL ARBEJDE FOR FÆLLES VISIONER FOR REGIONENS GRØNNE OG BLÅ OMRÅDER			
Igangværende initiativer	Formål	Aktører	Aktivitetsperiode/ Temaer
9.2.1 Cykel-app/Friluftsguiden (samme initiativ under Indsatsområde 2 – Regional satsning på cykling)	At etablere samarbejde omkring Friluftsguiden og skabe overblik over regionale muligheder for at forene natur og kultur, fritid og motion.	Region Hovedstaden, Region Sjælland, kommuner, staten, samt interesseorganisationer, som Dansk Naturfredningsforening, Friluftsrådet, Visit Danmark, Kulturmetropol Øresund	2013-2015 ● ● ● ●
Forslag til initiativer	Formål	Aktører	Aktivitetsperiode/ Temaer
9.2.2 Undersøgelse af muligheden for etablering af regionalt grønt forum/råd	At undersøge muligheden for at sikre varetagelse af fælles regionale interesser på det grønne og blå område ved at etablere et regionalt grønt forum/råd.	Region Hovedstaden, kommuner, interesseorganisationer	2014 – 2015 ● ● ●

9.3 / VI VIL ARBEJDE FOR NYE REKREATIVE OMRÅDER IGENNEM OMDANNELSE OG GENBRUG			
Igangværende initiativer	Formål	Aktører	Aktivitetsperiode/ Temaer
9.3.1 Genanvendelse af overskudsjord til nye spændende rekreative landskaber	At minimere transport, miljømæssige konsekvenser og uhensigtsmæssig placering af overskudsjord i landskabet ved at genanvende jorden til nye spændende rekreative landskaber.	Region Hovedstaden, kommuner, Banedanmark, staten, universiteter, vidensinstitutioner, brancheorganisationer	2013-2015 ● ● ● ●
Forslag til initiativer	Formål	Aktører	Aktivitetsperiode/ Temaer

9.4 / VI VIL ARBEJDE FOR HØJERE KVALITET I DE REKREATIVE OMRÅDER

Forslag til initiativer	Formål	Aktører	Aktivitetsperiode/Temaer
9.4.1 TVÆRGÅENDE INITIATIV Inddragelse af borgerne/ brugere i udvikling af områderne	At inddrage borgere i forbindelse med at udvikle rekreative arealer for at sætte fokus på behov/ønsker. Der samles og formidles erfaringer fra Danmark og udlandet omkring borgerinddragelse i udvikling og vedligeholdelse af de rekreative områder.	Kommuner, erhvervsliv, borgere, interesseorganisationer, Region Hovedstaden, Hold Danmark Rent	2013-2016

Trafik

TRAFIKAFTALE // INVESTERINGER I FREMTIDEN

Afventer Trængselskommissionen medio 2013

**Region
Hovedstaden**

Region Hovedstaden
Koncern Regional Udvikling
Kongens Vænge 2
3400 Hillerød

Telefon 3866 5000
E-mail: regionh@regionh.dk
www.regionh.dk/regionaludviklingsplan

Grafisk design: RegionH Design
Foto: Jeppe Carlsen